

G R O E N

PROGRESSIEF AKKOORD

VAN CPN, GROENE PARTIJ NEDERLAND, PPR, PSP

Zij aan zij

Europese Verkiezingen 14 juni 1984

VROUWENSTRIJD EN VREDESSTRIJD: TWEË HANDEN OP ÉÉN BUIK

Wat hebben vrouwen gemeenschappelijk in de Europese 'Gemeenschap'? Hoe verschillend de landen van de EG ook zijn, overal zijn vrouwen tweederangsburgers. In geen Europees land hebben vrouwen werkelijk zeggenschap over hun eigen leven en hun eigen lijf. Vrouwen verrichten thuis onbetaald de huishoudelijke en verzorgende arbeid; ze hebben nauwelijks toegang tot de betaalde arbeidsmarkt. Als ze al betaalde arbeid hebben verworven, gaat het merendeels om slecht betaald werk onder vaak onaanvaardbare arbeidsomstandigheden. Ook zijn het de vrouwen die geen bescherming genieten tegen ongewenste intimiteiten en seksueel geweld. Diskriminatie van vrouwen is dan ook geen typisch

Nederlands verschijnsel.

Wat vrouwen in Europa óók gemeenschappelijk hebben, is dat ze zich in toenemende mate verzetten tegen de hun opgelegde positie. Ze willen in de maatschappij en de politiek ingrijpen. De vrouwenbeweging heeft een toekomstige wereld voor ogen, waarin geen plaats meer is voor diskriminatie en onderdrukking van het ene geslacht, huidskleur of werelddeel door het andere. Een wereld, waarin het een maatschappelijke doelstelling is de vrede tussen de volkeren en de gelijkwaardigheid tussen alle mensen ten alle tijde veilig te stellen. Vrouwenstrijd en vredesstrijd: twee handen op één buik.

TEGEN MILITARISERING

Onderdrukking, oorlogsdreiging en oorlogsgeweld zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Oorlog heeft

Europese Verkiezingen 14 juni 1984

onderwerping van anderen tot doel en is gebaseerd op machtsdenken. Een machtsdenken dat terug te vinden is in de argumentatie voor het opvoeren van bewapening en het militariseren van de samenleving.

Vrouwen staan buiten dit machtsgedoe, want bij een proces van militarisering hoort een patriarchaal denkmodel: een verheerlijking van "mannelijke" kracht en macht, een neerkijken op al wat zwak, klein en minder machtig is. Vandaar dat er immer gezwaaid wordt met symbolen van macht en kracht: militaire parades, rangorden en glanzende uniformknopen. Voor vrouwen is in deze denktrant hierbij geen plaats; die worden verwezen naar de "ideale vrouwenrol": baarmoeder en moeder de vrouw.

Kon het militaire wezen zich vroeger

nog uitleven op de slagvelden, die buiten grote delen van de samenleving lagen, nu is de combinatie van dat eeuwenoude denken en de moderne massa-vernietigingswapens een bedreiging geworden van de gehele mensheid.

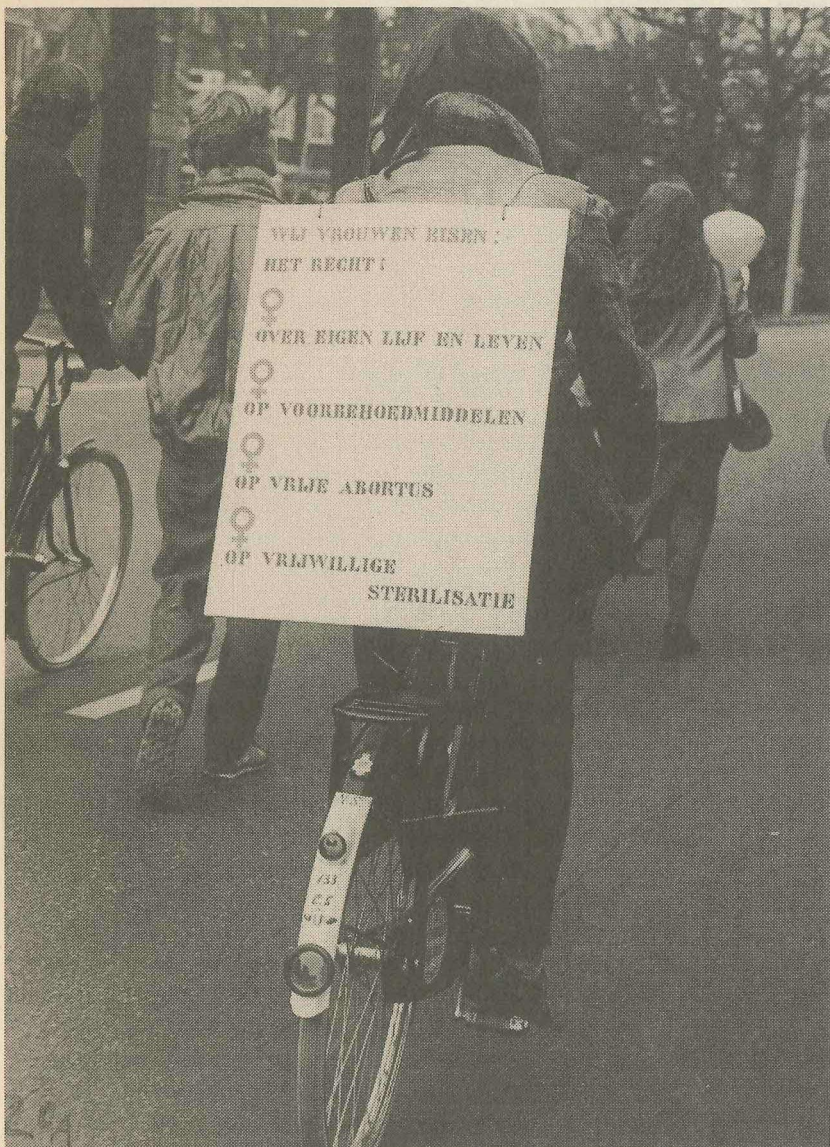
Voor een toekomstig bestaan van de wereld én voor een leven in vrijheid is het terugdringen van de militarisering van wezenlijk belang. De vrouwenbeweging heeft daarin internationaal al een "staat van dienst" opgebouwd: bij Greenham Common, Comiso en Soesterberg tonen vrouwen onverzettelijk hun wil om de plaatsing van de nieuwe kernraketten tegen te houden.

Ook op het nivo van het Europees Parlement willen wij een actief vredesbeleid stimuleren vanuit het idee dat vrede meer is dan de afwezigheid van oorlog. Niet-plaatsing van die raketten is dan een allereerste stap. De vraag die ons de komende jaren zal bezighouden, is: Hoe ontwapenend kunnen we zijn?

ZELFSTANDIG BESTAAN VOOR IEDER

Hoe verschillend de landen van Europa ook zijn, voor alle regeringen blijven de defensiegelden onaantastbaar, ondanks de economische crisis. Die crisis wordt wel als argument tegen vrouwen gebruikt om hun eisen als onhaalbaar af te doen. De Nederlandse regering vormt hierop geen uitzondering. Het is zelfs schrikbarend: terwijl Nederland in vergelijking met andere EG-landen een hoogontwikkeld land te noemen is, sukkelde het eenzaam achteraan, als het gaat om het in de praktijk brengen van de gelijkberechtiging van de vrouw. Het percentage vrouwen met een betaalde baan is het laagst in Nederland. Ook het percentage vrouwen met een goede opleiding kan dat van de andere EG-landen niet evenaren.

Het is een schande dat de Nederlandse regering nalaat initiatieven te nemen om de positie van vrouwen te verbeteren. Erger nog: ze blokkeert op een actieve manier de mogelijkheden van vrouwen om een zelfstandig economisch bestaan te leiden, onder andere door het kostwinnersbegrip in de belastingwetten uit te breiden.

Het Groen Progressief Akkoord van CPN, Groene Partij Nederland, PPR en PSP is tegen het gebruik van het kostwinnersbegrip. Wij vinden dat ieder persoon, man of vrouw, recht heeft op betaald werk en dat ieder persoon zelfstandig recht heeft op een volwaardig inkomen.

Is in deze situatie via het Europees Parlement iets voor vrouwen te bereiken? Aangrijpingspunten zijn er zeker.

De drie richtlijnen van de EG over gelijke behandeling van mannen en vrouwen zijn algemeen bekend: de richtlijn over gelijke beloning (1975), over gelijke toegang tot de arbeidsmarkt (1976) en over sociale zekerheid (1976, ingaand in 1985). Twee richtlijnen staan nog op stapel: één met betrekking tot gelijke behandeling in arbeidsovereenkomsten (CAO's) en één met betrekking tot ouderschapsverlof.

Hiermee is vastgelegd dat de diskriminatie van de vrouw in alle EG-lidstaten opgeheven moet worden. Het volgende is dat de Nederlandse regering, die zich wel gebonden heeft aan het uitvoeren van deze richtlijnen via de Nederlandse wetgeving, daaraan gehouden wordt. Tot nu toe heeft de Nederlandse regering het laten afweten.

Er worden wel nieuwe begrippen van stal gehaald, zoals 'economische eenheid', maar de feitelijke achterstelling van vrouwen wordt daarmee niet opgeheven.

De drie EG-richtlijnen betekenen nog niet dat er op EG-nivo eenduidig gekozen is voor opheffing van de vrouwenonderdrukking. Zo heeft het Europese Parlement zich ook uitgesproken voor maatregelen ter bescherming van het gezin. In diverse EG-landen stimuleert de overheid de bevolkingsgroei. Daarbij wordt weer hoog opgegeven van de taak van moeder en huisvrouw als ideaal voor vrouwen.

In het EG-beleid is wel opgenomen dat vrouwen schrijnende achterstandssituaties inhalen. Maar daarmee verandert nog niets structureel. Want de onderdrukking van vrouwen ligt verankerd in structuren die leiden tot een verdeling van het werk, waarbij in principe mannen het betaalde werk verrichten en vrouwen het onbetaalde werk. De structuur die bevestigd wordt door het kostwinnersbegrip in belasting en sociale zekerheid, waardoor vooral vrouwen van hun mannen afhankelijk gemaakt worden. De structuur, die vastlegt dat mannen macht hebben over

Europese Verkiezingen 14 juni 1984

vrouwen in economisch, politiek en juridisch opzicht. Een structuur die leidt tot machtsmisbruik, met seksueel geweld als afschuwelijkste uitingsvorm.

Ons akkoord wil deze onderdrukkende structuur doorbreken.

Wij stellen ons een toekomst voor waarin het recht van een ieder op zinnige betaalde arbeid gerealiseerd is, waarin betaalde en onbetaalde arbeid verdeeld is over mannen en vrouwen en waarin elk individu een zelfstandig economisch bestaan kan leiden. Een toekomst waarin vrouwen zich onbelemmerd kunnen ontplooiën en het seksisme niet meer welig tiert.

BELEIDSMATREGELEN

Het beleid waar vrouwen zich - óók in het Europees Parlement, waar over vrouwen besloten wordt en waar vrouwen zich dan ook moeten organiseren om die besluitvorming te beïnvloeden - hard voor moeten maken, moet volgens het Groen Progressief Akkoord de volgende elementen bevatten:

1. GELIJKE MOGELIJKHEDEN

De richtlijnen van de EG over gelijke behandeling van vrouwen en mannen gelden veelal alleen op papier. Er moeten instrumenten ontwikkeld worden, waardoor die richtlijnen ook werkelijk in de verschillende Europese landen uitgevoerd gaan worden. Het gaat hierbij om:

- het wegwerken van de achterstelling van de vrouw op de arbeidsplek, bijvoorbeeld door gelijke behandeling in C.A.O.'s;
- het mogelijk maken dat vrouwen betaalde arbeid verrichten, bijvoorbeeld door zwangerschaps- en verzorgingsverlof, kinderopvang;
- het vergroten van de toegang van vrouwen tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door betere scholing en opleiding;
- de erkenning van het recht van vrouwen op een economisch zelfstandig bestaan, onder andere door de afschaffing van het kostwinnersbegrip in het sociale zekerheidsstelsel.

2. MEER BETAALD WERK

Daarnaast moet de werkgelegenheid

voor vrouwen structureel uitgebreid worden. Daarvoor is het van belang dat:

- de kollektieve sektor, waar veel vrouwen werken, wordt uitgebreid. Tenminste moet de tendens om van betaald werk vrijwilligerswerk te maken in tegenovergestelde richting worden omgekeerd;
- gerichte programma's om vrouwen niet alleen in de traditionele vrouwenberoepen betaald werk te bieden, maar ook een plek in de zich ontwikkelende technologie.

3. BETAALDE WERKWEEK VAN 25 UUR

Er is een herverdeling van het betaalde en het onbetaalde werk nodig. Hiervoor is arbeidstijdverkorting tot 25 uur per week een voorwaarde. Drastische arbeidstijdverkorting moet leiden tot uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen, maar mag niet leiden tot alleen een herverdeling van het betaalde werk onder mannen. Bij het realiseren van arbeidstijdverkorting tot 25 uur moeten garanties komen dat vrouwen betaald werk verwerven en dat ook de onbetaalde arbeid verdeeld wordt onder vrouwen én mannen. Alleen op die manier kunnen zowel het recht op betaald werk voor een ieder gerealiseerd worden als het recht op economische zelfstandigheid. Vrouwen hoeven niet meer zonodig de wederhelft van hun (eventuele) echtgenoot te zijn.

Dat vrouwen dit toekomstbeeld alleen maar kunnen verwezenlijken door macht te verwerven op alle strijdterreinen, staat voor ons vast. Het Europees Parlement is een van die strijdterreinen, waar vrouwen zich ook moeten organiseren om hun eisen kracht bij te zetten. Het is belangrijk dat ook daar vrouwen zitten die zich geïnspireerd weten door de vrouwenbeweging. Dat kan via de gezamenlijke lijst van CPN, Groene Partij Nederland, PPR en PSP.

G R O E N
PROGRESSIEF
AKKOORD

VAN CPN, GROENE PARTIJ NEDERLAND, PPR, PSP
POSTBUS 267, 1000 AG AMSTERDAM 020-267374